

Mamma Mu
och Kråkan

LEK-TEMAN FÖR FÖRSKOLAN

DET KOM BLOD

Om att göra sig illa, om blod och plåster.
Att vara sjuk, få tröst och medicin.

Av Jujja Wieslander
Bilder av Sven Nordqvist

DET KOM BLOD

HÖGLÄSNING

Lillebror klämmer handen (ur *Lillebror och Nalle*)

Mamma Mu får ett sår (bilderboken)

Lillebror är förkyld (ur *Lillebror och Billan*)

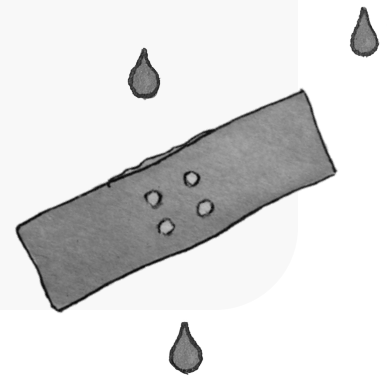
Dagspöket på sjukhus (bilderboken)

SÅNGER

Det kom blod

Snubbeli

Tröstvisan

**Titta titta jag har ett sår
Titta titta jag har ett sår
Det kom blod till och med
det gjorde det
Det får du nog sätta plåster på**

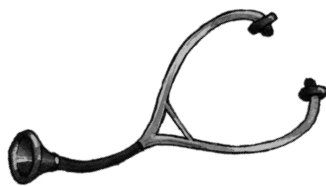
Be barnen berätta om hur det är när man är sjuk. Är det nån som har några ärr? Hur fick ni dem? Har nån av er varit på sjukhuset? Hur var det? Hur känns det när man slår sig, klämmer sig, bränner sig, när blixtlåset fastnar i skinnet? Vilket är bäst, plåster eller gasbinda? Hur känns det när man har feber? Alla har nån erfarenhet av att vara sjuk eller känner nån som har gjort sig illa. Det här ämnet kan leda till hur långa diskussioner och hur många berättelser som helst.

Man kan prata om blodet som rinner i kroppen, man kan lyssna på varandras hjärtan. Ta en springstund och sen höra hur hjärtat bankar fortare. Varför gör det så? - För att lungorna behöver mer syre och då måste blodet pumpa runt ännu fortare. Hur funkar lungorna egentligen? Kolla på bilder på kroppens innandöme. Barn är ofta mycket intresserade av hur kroppen funkar.

Att leka doktor är en av de ursprungliga lekarna. Barnen leker med varandra eller med dockor och nallar. Hjälptill att ordna sjukhus. Bidra med riktiga plåster och gasbindor. Jag tycker det kan finnas med på kontot för lekmaterial. Doktorsrock och stetoskop. Man kan titta på riktiga grejer på vårdcentraler och sjukhus. Leksaksaffärens doktorsväskor är ofta värdelösa.

Låt bli att vara "pedagogisk" och tala om att man ska vara förständig och inte slå sig, ramla, skära sig osv. Låt barnen leka döende, födande eller ben- och armlösa. Bidra med låtsasambulans och begravningsbyrå om så behövs. Doktorsleken handlar om både omvårdande och undersökande. Man kan både få bli ompysslad och få sätta en spruta eller tempen i Nalle. Att få undersöka olika kroppsdelar är också en utforskande lek som är naturlig och viktig för barnen.

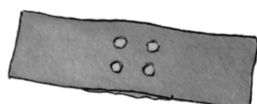
Alla barn har rädslor för kroppslig smärta, en del barn har egna erfarenheter av sjukhusvistelse, eller av att någon familjemedlem är eller har varit svårt sjuk. Leken är läkande för sådana upplevelser.

Blod är en stort och dramatiskt. Vi är många som blir knäsvaga om vi ser för mycket av det. Vi vuxna har lärt oss leva med vetskapen att vi faktiskt dör om vi förlorar för mycket blod. Små barn har just förstått det. Eller så är det så djupt biologiskt nedärvt att de rent instinktivt skräms av det till en början. Vi vuxna förstår nog inte alltid det. "Äsch det där lilla, det syns ju knappt", försöker vi vifta bort det med. Men trösten och bekräftelsen behövs: "Jag ser att det gjorde ont".

Plåster är en billig tröst och synligt bevis på att man har varit med om nåt viktigt. Nåt som går att berätta. Den berättelsen läker. För vi har väl kommit förbi den där tiden när barn skulle härdas. Visst?

Barn behöver få hjälp att få begrepp om hur mycket blod som är farligt att förlora. Man kan säga att "det där var inte farligt" utan att förminska barnets rätt att bli rädd och ledsen. Man kan vara saklig och tala om infektion och rengöring och sånt. Det lindrar rädslan.

Lek-teman för förskolan

Av Jujja Wieslander

Bilder av Sven Nordqvist

©Jujja Wieslander & Sven Nordqvist

mamamu.se